

Martin Andrén
Utvecklare kulturarv
040-6753 744, 0768-89 08 35
martin.andren@skane.se

REMISSVAR

Datum 2020-08-13
Dnr/Ärendnr 2020-POL000296

1 (3)

Kulturdepartementet
Enheten för kulturarv och livsmiljö
Drottninggatan 16
103 33 Stockholm

Remissvar på Betänkandet Sveriges museum om Förintelsen

(SOU 2020:21)

Region Skånes kulturnämnd har beretts möjlighet att svara på betänkandet av Utredningen om ett museum om Förintelsen; SOU 2020:21.

Utredningen om ett museum om Förintelsen har i sitt betänkande följt kommittédirektiven 2019:36.

Utredningen föreslår att det inrättas ett svenskt museum om Förintelsen. Region Skånes kulturnämnd stödjer utredningens förslag till uppdrag och innehåll för det nya museet samt att det är speciellt viktigt att uppdraget omfattar alla nazismens offer som definieras i betänkandet

Huvudförslaget är att museet inrättas i form av en ny, fristående myndighet eller stiftelse. Motivet till detta är bland annat att myndighetsformen ger bästa möjlighet för verksamheten att kunna utformas utifrån egna prioriteringar och långsiktiga strategiska målsättningar. Myndigheten bör ha en styrelse med fullt ansvar, för att stärka museets oberoende och legitimitet.

Utredningen förslår vidare att regeringen tillsätter en organisationskommitté från och med den 1 januari 2021 med uppdrag att förbereda och genomföra inrättandet av myndigheten. Museet bör kunna inleda sin verksamhet från och med 1 januari 2022 och kan därefter utvecklas vidare under en uppbyggnadsfas. I förslaget ingår att viss verksamhet som i dag utförs av Forum för levande historia, överförs till den nya myndigheten.

Under utredningen arbete har det inhämtas synpunkter från olika myndigheter, organisationer och aktörer. Från Skåne har Region Skånes kulturförvaltning, Kulturen i Lund, Malmö Museer och Malmö stadsarkiv lämnat svar och synpunkter som finns redovisade i betänkandet.

Region Skåne utgår ifrån att organisationskommittén direktiv är att följa förordningen SFS 2019:202 om statliga myndigheters lokalisering. Kulturnämnden i Region Skåne föreslår att det nya myndigheten etableras i Skåne och förordar Malmö kommun som ort. Malmö är Sveriges tredje största stad, en global, växande ung stad. Malmö är den storstads-kommun som de senaste åren tagit emot flest personer från utlandet i förhållande till folkmängden. Människor migrerar till Malmö från utlandet av olika skäl. För att studera, arbeta söka skydd eller för att återförenas med anhöriga. Befolkningen har ökat stadigt under de senaste 30 åren och idag bor cirka 330 000 personer i kommunen. Skåne är också en del av Öresundsregionen med 3,9 miljoner invånare med stora turismströmmar från Danmark och Tyskland.

I Skåne finns en faktisk upplevelse av Förintelsen genom de Vita bussarna och att man här under kriget tog emot judiska flyktingar från Danmark. Under maj, juni och juli 1945 kom 21 000 lägerfångar från nazityska koncentrationsläger med Vita bussarna till Malmö, Ramlösa, Mölle och lång rad andra destinationer i Skåne. Det var de skånska kustsamhällena och städerna som blev "rescue sites" och början på ett nytt liv för många flyktingar.

Att analysera betydelsen av olika erfarenheter och studera vittnesmål från Förintelsen är komplext och kräver ett nära samarbete med evidensbaserad vetenskap och forskning, nationellt och internationellt. I Skåne finns etablerade institutioner som bedriver internationella arbeten och forskning om mänskliga rättigheter. Till dessa institutioner hör Lunds universitet, Malmö universitet och Raul Wallenberg Institutet. Över sundet i Danmark finns bland andra UN Live (Museum för United Nations som etablerades 2016) med säte Köpenhamn.

Flera av de skånska regionala museerna har samlingar och permanentutställningar om Förintelsen med pedagogiska program knuta till utställningarna. Region Skåne ligger i framkant med utveckling av kulturlivet för barn och unga som utgår från FN:s barnkonvention. Ett museum om Förintelsen är en angelägen möjlighet att förmedla minnen och kunskap om Förintelsen till kommande generationer.

Som nämnts ovan finns de goda exemplen på etablerade institutioner som bedriver forskning och utbildning som bör vara av stort värde för en verksamhet om Förintelsen.

Lokaliseringen av ett svenskt museum om Förintelsen, förutsätter givetvis samverkan med hela ABM-sektorn i Sverige, som innehar och vårdar det materiella och immateriella kulturarvet från Förintelsen. Berättelserna från Förintelsen är också en global historia och det svenska materialet ska naturligtvis kopplas samman med dess internationella motsvarigheter.

Region Skånes kulturnämnd förordar en sammanslagning av Forum för levande historia och den ny Musée myndigheterna för att få en stark och tydlig myndighet.

Med ovan nämnda förslag anser Region Skåne att myndigheten bör lokaliseras till Skåne och förordar Malmö kommun som ort.

Magnus Lunderquist

Ordförande

Exp: adressat/KN/ekonomi/kommunikation/verksamhetscontrollers